

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 163/2015-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 1. apríla 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou JUDr. Annou Žedényiovou, Palackého 85/5, Trenčín, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 49, ako aj čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresnej prokuratúry Trenčín č. k. 1 PV 338/14-3309-22 z 19. decembra 2014 v spojení s uznesením „povereného príslušníka Policajného zboru Trenčín“ ČVS: ORP-225/2-VYS-TN-2014 zo 6. novembra 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] odmieta pre nespĺnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 5. februára 2015 doručené podanie [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), v ktorom namieta porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 49, ako aj čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Okresnej prokuratúry Trenčín (ďalej len „okresná prokuratúra“) č. k. 1 PV 338/14-3309-22

z 19. decembra 2014 v spojení s uznesením „*povereného príslušníka Policajného zboru Trenčín*“ (ďalej len „*policajt*“) ČVS: ORP-225/2-VYS-TN-2014 zo 6. novembra 2014 (ďalej len „*napadnuté rozhodnutie*“).

2. Sťažovateľ tvrdí, že v bode 1 uvedenými rozhodnutiami okresnej prokuratúry a policajta boli porušené jeho základné práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 49 ústavy a taktiež aj čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 3 ústavy.

3. Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„Základné právo sťažovateľa... podľa článku čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 3, čl. 46 ods. 1 a čl. 49 Ústavy... uznesením Okresnej prokuratúry... zo dňa 19.12.2014, sp. zn. 1 Pv 338/14-3309-22 bolo porušené.

Uznesenie Okresnej prokuratúry... zo dňa 19.12.2014, sp. zn. 1 Pv 338/14-3309-22 a uznesenie povereného príslušníka PZ... zo dňa 06.11.2014, sp. zn.: ČVS: ORP-225/2-VYS-TN-2014 sa zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

Okresná prokuratúra... je povinná právnomu zástupcovi sťažovateľa zaplatiť trovy právneho zastúpenia...“

4. Sťažovateľ k sťažnosti nepripojil napadnuté uznesenia okresnej prokuratúry a policajta (bod 1).

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

7. Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ alebo jeho zástupca. Podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde k sťažnosti sa pripojí kópia právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu.

9. Ústavný súd zdôrazňuje, že viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania i ostatnými požadovanými zákonnými náležitosťami osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené advokátom. Z uvedeného vyplýva, že ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20, § 50 a § 53 zákona o ústavnom súde). Až na výnimky, ktoré v danej veci nie sú relevantné, je ústavný súd pritom viazaný návrhom na začatie konania (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

10. Ústavný súd v zmysle už uvedeného predovšetkým konštatuje, že sťažovateľ so sťažnosťou, ktorú koncipovala jeho právna zástupkyňa (advokátka), nedoručil napadnuté rozhodnutia policajta a okresnej prokuratúry, proti ktorým sťažnosť smeruje a ktorých preskúmania sa domáha. Tento nedostatok neodstránil a napadnuté rozhodnutia nedoručil ani do času rozhodovania o jeho sťažnosti. V neposlednom rade ústavný súd poukazuje tiež na ďalší nedostatok podanej sťažnosti, ktorým je neúplne splnomocnenie pre advokátku na právne zastúpenie. Toto je len všeobecné bez uvedenia, akej veci sa týka (nedostatočné označenie veci), a nie je udelené aj proti prvostupňovému uzneseniu policajta (pozri bod 3).

11. V súvislosti s uvedenými nedostatkami (bod 10) ústavný súd pripomína, že tieto nedostatky nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na takýto postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom, pričom z doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, III. ÚS 357/2010, II. ÚS 309/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010).

12. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby takéto úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom. Aj v tomto ohľade naďalej zostáva v platnosti zásada „*vigilantibus iura scripta sunt*“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

13. Vzhľadom na už uvedené ústavný súd konštatuje, že sťažnosť vykazuje také nedostatky náležitostí predpísaných zákonom (absencia napadnutých rozhodnutí, nedostatočné splnomocnenie pre advokátku), že nie je možné preskúmať splnenie hoci len procesných podmienok konania pred ústavným súdom, a preto ju z uvedeného dôvodu odmietol už pri jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

14. Nad rámec už uvedeného ústavný súd ešte poznamenáva, že nápravy namietaného porušenia základných práv a označených článkov ústavy (bod 3) sa sťažovateľ bude môcť účinne domáhať v ďalšom štádiu trestného konania – v konaní pred súdom podľa tretej časti zákona č. 301/2005 Z. z. Trestného poriadku v znení neskorších predpisov (po eventuálnom podaní obžaloby).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. apríla 2015